

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Hükümet tarafından son açıklanan Orta Vadeli Program'da önceki programlar gibi tasarruf ve kamu harcamalarının disipline edilmesine yönelik açıklamalar dikkat çekmiştir. Ancak yıllardır iktidarda olan AKP hükümetlerinin kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin ilgili bakanlıklarca paylaştığı veriler bu vaatlerin hayata geçirilmesinden oldukça uzak bir politika izlendiğini göstermektedir. İktidarın hem harcamalarını örtmek hem de hesap vermemek için yerleşik kuralları zorlayan yeni yöntemler ortaya koyduğu her ayın 15'inde Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından açıklanan Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri ile de ortaya çıkmaktadır.

Aylık açıklanan bütçe bilanço verileri, bütçede adeta bir kara deliğe dönüşen ve yıldan yıla artan kimi harcama kalemlerine ilişkin şeffaflık ve hesap verilebilirlikten uzak uygulamaların devam ettiğini göstermektedir. "Gizli hizmet giderleri" adı altında devam eden ve "Cumhurbaşkanı tarafından hesabı verilmeden kullanılan" kalem de bu şeffaflıktan uzak önemli bir harcama kalemi olmaya devam etmektedir.

Cumhurbaşkanlarının güvenlik başta olmak üzere öngörülmeleyen ya da kamuya açıklanmadan yapılması gereken harcamaları için bütçeye konulan bir ödeneğin bütçe öngörülebilirliği ve disiplini açısından önemli bir yük ve risk teşkil ettiği görülmektedir.

Uzun zamandır devam eden ve son yıllarda ciddi rakamlara ulaşan bu ödenek kaleminin Temmuz 2023 itibarıyla 2.8 milyar TL'ye dayandığı görülmektedir.

Öte yandan 2021 yılında bütçede “Diğer” ve “Sınıflandırmaya girmeyen” ismiyle yerleştirilen kalemlerde görülen harcamaların toplamı yüzlerce milyar TL’ye ulaşmıştır. Ki 2023 Ağustos ayının 15’inci günü açıklanan yedi aylık bütçe giderlerine bakıldığında Ocak-Temmuz döneminde bu kalemtedeki harcamaların 300 milyar TL’yi aştığı ve bahse konu harcamaların nereye yapıldığını tespit etmek mümkün olmamaktadır.

Diğer Hazine Yardımları başlığı altında yer alan ve TOKİ’den İşsizlik Sigortası Fonu’na kadar 16 kamu kurumuna yapılan yardımların yedi aylık büyüklüğü 84.7 milyar TL olarak açıklanırken bu ödenek kaleminin içindeki 35.5 milyar TL için ise “Sınıflandırmaya girmeyen” ifadesi kullanılmıştır. Aynı şekilde “Hane halkı ve işletmelere yapılan diğer transferler” bölümünün içinde yer alan bir başka “Diğer” de yer alan tutar 39,4 milyar TL olmuştur.

“Örtülü ödenek” olarak bilinen ve belli çevrelere verimsiz ve pahalı yatırımlar için aktarılan milyarlar da dahil yılın sadece 7 ayında 300 milyar TL’ye ulaşan bu harcama kaleminin adresi kim ya da kimler olduğunun kamuoyuyla paylaşılması, OVP’de iddia edilen şeffaflık ilkesinin gereğidir. Ayrıca yurttaşlarımızın vergileriyle oluşan bütçenin neye ve nasıl harcıandığını bilmesi temel bir haktır.

Buna göre;

1- Son yıllarda bütçede önemli bir gider haline gelen ve toplumda örtülü ödenek adıyla bilinen “Gizli hizmet giderleri”nin düşürülmesi yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır? Bu giderin bütçe disiplini açısından risk barındırdığını düşünüyor musunuz?

2- Merkezi Yönetim Bütçe İstatistiklerinde “Diğer” ve “Sınıflandırmaya girmeyen” kalemlerde yaşanan artışın nedeni nedir? Bunları kamuoyuna daha açık ve şeffaf biçimde açıklamayı düşünüyor musunuz?

3- OVP hedefleri bağlamında “Gizli hizmet giderleri”, “Diğer” ve “Sınıflandırmaya girmeyen” gibi harcama giderleri için bir sınırlama getirmeyi düşünüyor musunuz? Hükmetinizin bu yönde bir çalışması var mıdır?

4- “Diğer” ve “Sınıflandırmaya girmeyen” ancak milyarlarca lirayı bulan bu harcama giderlerinin sonraki dönemlerde açıklanıp sınıflandırılmaya tabi tutulması planlanmakta mıdır?

5- 2023 yılı bütçesinden “dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” önerenin cevaplandırıldığı tarih itibariyle yapılan cari ödemelerin toplamı ne kadardır?

6- 2022 yılında Merkezi Bütçeden İstanbul yerelindeki “dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” yapılan cari transferlerin toplamı ne kadardır? Bu cari transferler hangi kurum ve kuruluşlara yapılmıştır?

7- 2022 yılında “Dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara” yapılan cari transferlerin miktarı ne kadardır? Cari transfer yapılan kurumlar hangileridir? Bunlara yapılan cari transferler ayrı ayrı ne kadar olmuştur?